

(1769)

Nro.

222.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 30go Września 1795.

Gazety.

AUSTRYA.

Zdarzenia Woienne.

Rapport Feldmarszałka Hr. *Clerfayt*
pod dniem 14. Września. Dnia 13. z ra-
na zaczęły się małe utarczki między for-
pocztami Xięcia *Württemberga* pod *Uke-
rodz* stoiscemi, i nieprzyjacielem, który
w siłę znaczney wyszedł na rekognosko-

B 11

wa-

wanie iego położenia. Około południa dopiero nieprzyjaciel w tak groźney przewadze natarł na obóz Xięcia, iż ten, mimo waleczne i długie opieranie się, rążony ogniem z bateryi po drugiey stronie rzeki *Sieg* wystawioney, musiał się cofnąć do *Altkirchen*. W ten moment, gdy Xiąże *Württemberg* czynił ten rapport, niepodobna ma było oznaczyć pewnych szczegółów strat iak z iedney, tak z drugiey strony; w powszechności tylko dodał: że nieprzyjaciel wiele bardzo stracić musiał, z naszey zaś strony brakuie nam tylko 6. Officyerów, i około 200. *gemeynów*.

NIEMCY:

Z Rubrort dnia 8. Września.

Okoliczności przeyscia Francuzów przez *Ren* pod *Duisburg*, z następującego pisma się wyiaśniają: „Pościągawszy wielką liczbę statków płaskich z *Hollandyi* i innych mieysc *Francuzi*, trzymali je w pogotowiu do uskutecznienia swego zamysłu. Statki pomienione tey są wielkości, że na iednym mieścić się może 250. piechoty, albo 60. kawaleryi.

Do

Do przeprowiania się przez rzeki, używano dotąd pontonów, które zarzucono pospolicie od strony przeprowić się mających pod ogniem Artyleryi; ale ten sposób był trudny, nierychły i kosztował wiele ludzi. Francuzi użyli swego wynalazku. Około północy z 5. na 6. w śladło zarazem na 35. wielkie statki blisko 8 tysięcy ludzi, i przeprowiło się na przeciwną stronę. Sygnałem do tak śmiałego manewru, były puszczzone w górę rakiety; na ten widok zaczęto od brzegów Francuskich wiecey iak z 20. bateryi sypać ogniem. Ogień ten tak był straszny i gęsty, że cała atmosfera, w koło dość rozległe, oświecona była granatami i bombami. Pod zastoną i wystrzałami więc bateriów ruszyły owe statki, a niebawiac nad półgodziny, wysadziły na przeciwny brzeg 8. tysięcy woyska, które tyle zatrudnienia uczyniły nieprzyjacielowi, że ten nie mógł iuż myśleć o przeszkadzaniu robienia z największą szybkością mostu przez rzekę. Ten prędko ukończonym został, bo rano o w półdoczwartey iuż było przezeń przeprowioney Kawaleryi i Infanteryi od 18. do 20. tysięcy, przytym wiele Artyleryi ciężkiej. Tu dopiero podzie-

lila.

lili się Republikanie na trzy kolumny, które posuwały się ku obozowi Austryackiemu pod *Bockum*. Do ataku postępowali w kształcie półkoła, tak że Austryacy wzięci byli zarazem z prawego flanku, i z tyłu, z lewego zaś skrzydła rażono ich z haubic od tamtej strony Renu sięgających. Austryacy broniąc się dość długo i mężnie, widzieli nakoniec, iż przemagającey się ustąpić muszą. Przedsięwzięli więc cofnąć się ku *Düsseldorf*, ale sztafeta z tamtąd nadeszła doniosła im, że Francuzi już są panami tego miejsca, i że korpusy Austryackie udały się do *Elberfeld*; tym sposobem i ci z *Bockum* obrócili swój marz w te strony.

Przeprawa we trzech zarazem miejscach skuteczną została; w czwartym zaś czyniono fałszywe usiłowania. Pierwsza, o której się dopiero mówiło, pod *Eichelkamp*. Druga i trzecia powyżey i poniżey *Düsseldorf*, gdzie 12000. tym samym sposobem iak wyżey, i o tymże przepisano: czasie. Około *Uerdingen* zaś bawili Republikanie przeciwną stronę fałszywym usiłowaniem.

Zdaje się rzeczą do prawdy niepodobną, ale iednak pewna jest z zeznania obu-

(1773)

obustronnego, że ta przeprawa całkiem obie strony niekosztowała więcej jak od 300. do 400 ludzi.

Przyczyną tej osobliwości była nadzwyczajna szybkosć, z jaką Francuzi uskuteczniłi swoje przedsięwzięcie.

Z Düsseldorf dnia 8. Września.

Dnia 6. t. m. po przeprawie przez *Ren* przy blisko leżącej wiosce *Hamm*, podsunęli się Francuzi zaraz pod nasze miasto; a pod czas gdy się kapitulacyą zatrudniano, batalion ieden Grenadyerów z 600. ludzi złożony z własnego domyśtu, przypuścił szturm z 3. armatkami 4funtowemi do nowego miasta, a po krótkim oporze wpadłszy do środka, przymusił garnizon Palatynski do złożenia broni. Magistrat miasta starego oddał klucze o godzinie 10. rano. Austryacy przed kapitulacyą z miasta wyszli, dla złączenia się z swym obozem z 12. tylko tysięcy ludzi składającym się. Garnizon Palatyna otrzymał wolność z honoremami wojskowemi wyjść z miasta. Rok cały nie będzie mógł wojować przeciw Francyi. Kawalerya wyszła w bótach i przy

(1774)

przy ostrogach; konie iey bowiem odebrano. Emigranci Francuscy zostali wydani Republikanom. Wszelka broń i narzędzia wojenne wydano przy Kapitulatory. Przy weyściu do miasta największą Republikanie zachowali karność. Dwa tylko domy kupców, którzy się byli zamknęli za przybyciem gości, zostały splondrowane. Jenerał *Kleber* założył tu główną swą kwaterę. Minister nasz *Hompesch*, który się tu został wraz z całym magistratem, otrzymał zezwolenie podług upodobania tu zostać, lub też wyjechać. Jenerał *Lefebvre* ściga ieszcze nieprzyjaciół w górach pod *Bergen*. Strata iaką Francuzi w samey przeprawie ponieśli, wynosi najinnicy 400. ludzi tak w rannych iako i zabitych. Z liczby pierwszych iest Jenerał *Dumas*.

Od wyższego Renu dnia 1. Września.

Dnia 27. p. m. kazał Minister Francuski *Barthelemy* do Magistratu Bazyleyjskiego dwie podać noty, w których wyraża: „że ponieważ Reprezentanci Narodowi i Jenerałowie Francuscy widzą się przymuszeni, z przyczyny zagraża-

iącey Armii Kondeyskiej, i coraz świeżo przybywających woysk Austryackich w te strony, do wzajemnego ubezpieczenia się, i obwarowania, założeniem obozu i wystawieniem bateryi w okolicach *Bazylei*, granic swoich; spodziewa się niżej wyrażony, iż to nie będzie przeszkadzało dalszemu zachowaniu przyiętej neutralności od Stanów Szwajcaryi. ,,

Tym czasem wzmacniaią się znacznie Francuzi w okolicy *Bruntrut*. *Pichegru* przybył znowu do *Blozheim* o dwie mile od *Bazylei*. *Merlin* udał się do armii pod *Moguncyą*.

Z *Strasburga* dnia 28. *Sierpnia*.

Dziś o 6. godzinie z rana mieliśmy tu deszcz gwałtowny złączony z wielkiem grzmotem. Piorun uderzywszy w *Münsterską* wieżę, oderwał znaczny kamień z wśchodów kręconych, po czym zegar na niey będący, z wolna i przytłumionym bił głosem godziny. W kwadrans potym uderzył drugi w te same miejsce, a odłupawszy w górze kilka kamieni, spuścił się po drodze idącym od dzwonka do pomięszkania wartownika wieżowego, i napełnił ie ogniem.

HOL-

(1776)

HOLLANDYA:

Z Hagi dnia 5. Wrzesnia:

Dnia wczorayszego przybył tu Po-
fel Francuski Noel. Wszyscy Emigranci
Francuscy i Xięża, którzy tu dotąd ba-
wili, odebrali rozkaz wyjścia natych-
miał z granic Rzeczypospolitey. Tutey-
sza Kaplica Francuska ma bydź zamknię-
ta, a ubiory i sprzęty odesłane będą do
Paryża.

Reprezent: Francuski *Ramel* dopomi-
na się rychley składki pieniędzy, które
na mocy Traktatu Rzeczypospolitey iego
przynależą.

(z Dodatkiem.)

D O D A T E K

DO DZIENNIKA Nro 222.

P O L S K A.

Z Warszawy dnia 22. Sierpnia.

LISTA komu i jakie dobra, tudzież w jakiej liczbie dusz Najjaśniejsza Imperatorowa Rossyjska dnia 18. Sierpnia 1795. Roku nadać raczyła.

Po rozpisie w dzień chwałebnie otrzymanego pokoju dnia 2. Września 1793. Roku.

1. Jenerałowi en Chef Baronowi Igielstrom z iego Starostwa w Litwie podarowano będzie po odebraniu o tych dobrach potrzebnego świadectwa.

2. Jenerałowi P... cznikowi Goleniszczemu Kotuzow wi z różnych folwarków w Gubernii Wołyńskiej skonfiskowanych sądownie Dubrawskiemu, z należącemi do nich wioskami. Szczegół dusz różnych

Miasteczko Raygrad	2,531.
Ogół dusz różnych	126.
	2,667.
	3. Je-

3. Jenerałowi Artylleryi Hrabiemu Zubowowi w Litewskiej Gubernii z bywłych dóbr Stołowych i Ekonomii Królewskich, ogół dufz różnych - 13,669.

4. Jenerał Maiorowi Hirakleiwowi Marków w Braclawskiej Gubernii Staroſtwo Salnickie ſzczegół dufz różnych - - - 222.

Z dóbr ſkonfiſkowanych Hrabinie Koſſakowskiej w Gubernii Podolſkiej wieſie Kukowka i Kolczedaiew, ſzczegół dufz - - - 661.

W Braſławskiej Gubernii wieſie Pieńkowka, ſzczegół dufz różnych 122.

Ogół dufz różnych - - - 1,005.

5. Jenerałowi en Chef Hrabiemu Sołtyków z dóbr ſkonfiſkowanych Podskarbiemu Litt. Michałowi Ogińſkiemu w Gubernii Litewskiej Miałteczko Raków i Dwór Ponorowſzczyzna, tudzież Folwark Lewków z wioſkami, ſzczegół dufz różnych - - - 964.

Miałteczko tegoż Ogińſkiego Jlia z Folwarkami, ſzczegół dufz różnych - - - 1,005.

W części oddzielney od Gubernii Mińſkiej do Mohyloſkiej wieſie Ciecierzyn z przyległościami - - - 2,732.

Ogół dufz różnych - - - 4,701.

6. Kon-

6. Konfyliarzowi Taynemu i Vice-Kanclerzowi Hrabiemu Osterman, należące do Kapituły Wileńskiej w Gubernii Mińskiej Folwark Berensowka z przyległościami, szczeguł dufz różnych - - - 1,560.

I wioska Ordice - - - 320.

W części oddzielney od Gubernii Mińskiej do Mohylowskiej Miaszeczeko Strzelzyn z przyległościami szczeguł dufz - - - 2,287.

Oguł dufz różnych - - - 4,167.

7. Konfyliarzowi Taynemu i Marszałkowi Wielkiemu Hrabiemu Bezborodko w Gubernii Braclawskiej Starostwo Chmielnickie.

Oguł dufz różnych - - - 4,981.

8. Konfyliarzowi Taynemu Strekalowu w Podolskiej Gubernii.

Starostwa) Kuckie 1,549.

) Lafowieckie 405.

Oguł dufz różnych - - - 1954.

9. Konfyliarzowi Taynemu Departamentu zagranicznych interesów Markow w Gubernii Podolskiej.

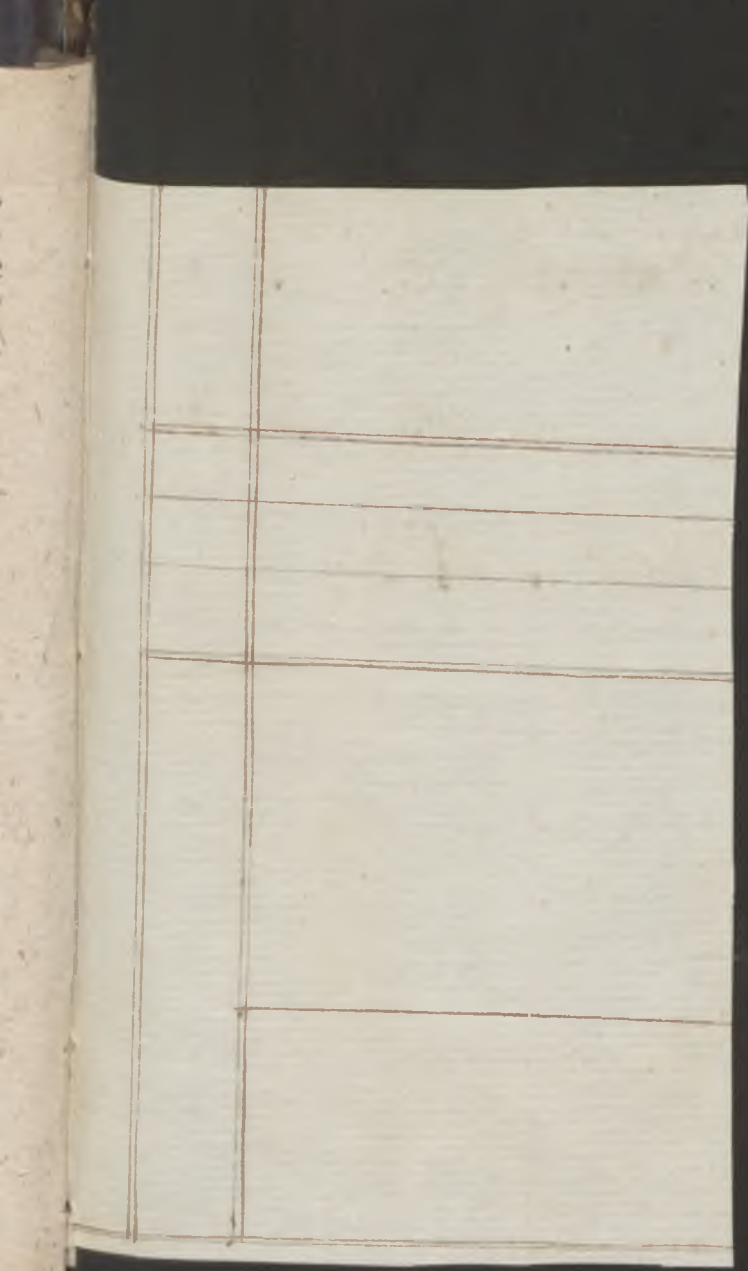
Starostwa) Kamienieckie 1,142.

) Latyczewskie 2,162.

Oguł dufz różnych - - - 3,304.

10. Jener. Leutnantowi Turczaninowi w części oddzielney od Liteſkiej do Mohyłowickiej Gubernii Staroſtwo Zablockie, oguł duſz różnych	974.
11. Jenerałowi Prowiantmajſtrowi Nowoſielców z dóbr ſekweſtrowanych bywſzemu Szambelanowi Tadeuſzowi Pauſzy w Gubernii Wołyńſkiej wioſka Gławkiewiczze z przyległościami. Ogul duſz różnych	946.
12. Konſyliarzowi Status Siergiejowi Łaskarewiczu z Gubernii Mińſkiej Staroſtwo Ożaryckie, Ogul duſz różnych	656.
13. Konſyliarzowi Status Dimitrowi Troſzczyńſkiemu w części oddzielney od Guberni Braclawſkiej do Namieſnictwa Kiiówſkiego, Staroſtwo Kahorlicke iſzczegul duſz	700.
W Gubernii Podolſkiej Staroſtwo Werbowieckie	294.
Staroſtwo Chreptyiowſkie	765.
Oguł duſz różnych	1,759.

Dalszy ciąg potém.

Prakue Nung 223. — Ad 1

224. — Ad 2

225 — Ad 3

Prakue Bluk 3 —

N

P

kr
sci
fw
ok
nia